

Số: /KH-UBND

Kiên Giang, ngày tháng 3 năm 2024

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng năm 2024 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang

Căn cứ Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030.

Thực hiện Kế hoạch số 92/KH-UBND ngày 29/4/2021 của UBND tỉnh Kiên Giang thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang, UBND tỉnh xây dựng Kế hoạch thực hiện năm 2024, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Huy động sự tham gia của xã hội, nhất là gia đình, cộng đồng tăng cường hỗ trợ về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa các bệnh về tâm thần, tự kỷ và rối nhiễu tâm trí đặc biệt trẻ em tự kỷ bị tâm thần nặng, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần và rối nhiễu tâm trí.

2. Mục tiêu cụ thể

- Phấn đấu từ 80% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 70% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc, phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; 85% trẻ em bị tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp hoặc được giới thiệu đi điều trị tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

- Phấn đấu từ 70% trẻ khuyết tật phổ tự kỷ ở độ tuổi mầm non và phổ thông được tiếp cận giáo dục.

- Phần đầu đạt 10% người tâm thần, rối nhiễu tâm trí được hỗ trợ hướng nghiệp, lao động trị liệu tại cơ sở trợ giúp xã hội; phần đầu 100% hộ gia đình người rối nhiễu tâm trí có nhu cầu và đủ điều kiện được vay vốn với lãi suất ưu đãi theo quy định.

- Phần đầu đạt 80% người tâm thần và rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu.

- Phần đầu từ 80% người tâm thần nặng có hành vi nguy hiểm đến gia đình, cộng đồng và 100% người tâm thần lang thang được tiếp nhận, chăm sóc, phục hồi chức năng luân phiên tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

- Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh đảm bảo có câu lạc bộ thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ của người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; thu hút ít nhất 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ tham gia tập luyện thể dục, thể thao; 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia văn hóa, văn nghệ và biểu diễn nghệ thuật tại cơ sở.

- Phần đầu từ 55% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

- Phần đầu từ 30% gia đình có người tâm thần, 30% gia đình có trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phần đầu từ 50% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và cộng tác viên công tác xã hội trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

1. Đối tượng

Người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định tại Kế hoạch này là những người có vấn đề về sức khỏe tâm thần, gồm: tâm thần phân liệt; chứng động kinh, tổn thương não, chậm phát triển trí tuệ, nghiện chất kích thích; rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn tăng động giảm chú ý; người bị rối loạn stress sau sang chấn tâm lý, là nạn nhân của sự xâm hại, của bạo lực gia đình và học đường; người khuyết tật dạng thần kinh, tâm thần khác.

2. Phạm vi: Thực hiện trên địa bàn tỉnh Kiên Giang.

III. NỘI DUNG

1. Trợ giúp y tế

- Triển khai thực hiện tốt các chính sách, pháp luật hiện hành về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và rối nhiễu tâm trí; chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Thực hiện các dịch vụ phát hiện sớm trẻ bị tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

- Triển khai thực hiện phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

2. Trợ giúp giáo dục

- Thực hiện tốt các chính sách về giáo dục và phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; đảm bảo giáo dục phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; triển khai các hoạt động can thiệp, hỗ trợ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Lựa chọn tài liệu và tổ chức tập huấn bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên (trực tiếp dạy trẻ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí) tham gia giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; hỗ trợ, trợ giúp, giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí và gia đình về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Lựa chọn tài liệu, sổ tay hỗ trợ cho các gia đình có trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; nâng cao kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn các phương pháp nhận biết và kỹ thuật can thiệp cơ bản đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí trong trường học; phương pháp cung cấp dịch vụ công tác xã hội trong hoạt động chăm sóc, giáo dục cho người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, đặc biệt trong đó là trẻ tự kỷ.

- Lồng ghép hoặc đưa nội dung giáo dục hòa nhập vào các chương trình đào tạo giáo viên đối với Trường Đại học và Cao đẳng Sư phạm tỉnh.

- Từng bước phát triển hệ thống dịch vụ và mô hình giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí có hiệu quả tại địa phương, phù hợp với nhu cầu đa dạng của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục chuyên biệt, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng, giáo dục từ xa.

- Rà soát, cập nhật dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế, văn hóa, thể thao

- Triển khai hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gồm:

- Hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng. Kinh phí hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu và mô hình được quy định trong các Chương trình, đề án có liên quan với mức hỗ trợ theo quy định.

- Triển khai thực hiện mô hình hỗ trợ sinh kế đối với gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí khởi nghiệp lồng ghép trong Chương trình mục tiêu Quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2021-2025.

- Ưu tiên gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được vay vốn ưu đãi để tạo việc làm và mở rộng việc làm.

4. Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội làm nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí

- Thực hiện quy hoạch, phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội, chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần và rối nhiễu tâm trí nặng (công lập và ngoài công lập). Trong đó, chú trọng nâng cấp, mở rộng cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần và rối nhiễu tâm trí nặng; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho trẻ em tự kỷ.

- Hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất, kỹ thuật và trang thiết bị cho Trung tâm Bảo trợ xã hội để chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí cơ bản đạt tiêu chuẩn theo quy định, bảo đảm có các phân khu

chức năng, các hạng mục công trình đáp ứng hoạt động chăm sóc, giáo dục, phục hồi chức năng, trị liệu và cung cấp dịch vụ công tác xã hội.

5. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên công tác xã hội

- Cử cán bộ, công chức, viên chức, nhân viên và cộng tác viên tham gia các lớp đào tạo tập huấn chuyên sâu về công tác xã hội trong chăm sóc sức khỏe người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; các kỹ năng, sàng lọc phát hiện sớm đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; đào tạo bồi dưỡng cho đội ngũ vận hành cơ sở dữ liệu về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí và khảo sát đánh giá chuyên đề hàng năm.

- Tập huấn cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

6. Truyền thông nâng cao nhận thức

- Truyền thông, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và cộng đồng về vai trò, vị trí hệ thống trợ giúp xã hội; kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng đối với trẻ tự kỷ.

- Tổ chức cuộc thi tìm hiểu và phổ biến pháp luật về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên (nếu có)

- Chia sẻ và học tập kinh nghiệm về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí ở các tỉnh, thành phố thực hiện hiệu quả.

7. Tổ chức hoạt động giám sát, theo dõi, đánh giá

Tổ chức hoạt động giám sát, theo dõi, đánh giá và tổng hợp báo cáo kết quả triển khai thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng địa bàn tỉnh Kiên Giang

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Kinh phí thực hiện Kế hoạch được bố trí từ Ngân sách Nhà nước theo phân cấp hiện hành.

2. Đóng góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

- Là Cơ quan thường trực, tham mưu cho UBND tỉnh triển khai, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện Kế hoạch này.

- Phối hợp với các sở, ban, ngành và địa phương triển khai các hoạt động truyền thông nâng cao nhận thức; thu thập thông tin người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí. Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên làm công tác xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Tổ chức hoạt động giám sát, theo dõi, đánh giá kết quả triển khai thực hiện và tổng hợp báo cáo đánh giá kết quả định kỳ, đột xuất về UBND tỉnh và Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

2. Sở Y tế

Chủ trì thực hiện khoản 1 Mục III của Kế hoạch này về trợ giúp Y tế; hướng dẫn nghiệp vụ y tế trong điều trị và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho viên chức và nhân viên Trung tâm Bảo trợ xã hội và các cơ sở trợ giúp xã hội ngoài công lập

3. Sở Giáo dục và Đào tạo

Chủ trì và phối hợp các đơn vị có liên quan thực hiện khoản 2 Mục III của Kế hoạch này về trợ giúp giáo dục.

4. Sở Kế hoạch và Đầu tư

Chủ trì, tham mưu UBND tỉnh bố trí vốn lồng ghép các nguồn vốn từ chương trình, dự án và phối hợp với các sở, ngành liên quan vận động kinh phí hỗ trợ cho các chương trình, dự án chăm sóc và trợ giúp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí và bố trí nguồn vốn đầu tư phát triển thực hiện Kế hoạch.

5. Sở Tài chính

Phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tham mưu UBND tỉnh nguồn kinh phí thực hiện Kế hoạch theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các quy định có liên quan trong khả năng cân đối ngân sách hàng năm.

6. Sở Thông tin và Truyền thông

Chỉ đạo các cơ quan báo chí, hệ thống thông tin cơ sở đẩy mạnh công tác tuyên truyền về trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn tỉnh Kiên Giang (khoản 6 Mục III của Kế hoạch này).

7. Sở Văn hóa và Thể thao

Chủ trì, chỉ đạo tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao phù hợp nhằm phục hồi thể chất, tinh thần cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh (khoản 3 Mục III của Kế hoạch này).

8. Các sở, ban, ngành liên quan theo chức năng và nhiệm vụ tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch này.

9. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh vận động các tổ chức thành viên, hội viên và Nhân dân tham gia trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

10. UBND các huyện, thành phố

- Xây dựng và triển khai thực hiện Kế hoạch hoạt động trợ giúp và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí địa phương.

- Chủ động bố trí ngân sách, nhân lực, lồng ghép kinh phí các Chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, các đề án có liên quan trên địa bàn để đảm bảo thực hiện kế hoạch và thực hiện chế độ báo cáo theo quy định.

Căn cứ vào các nội dung hoạt động của Kế hoạch này, đề nghị các sở, ban, ngành, đoàn thể và UBND các huyện, thành phố xây dựng Kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện; báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh trước ngày 15/12/2024 (thông qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội).

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, các cơ quan, đơn vị và địa phương phản ánh kịp thời về UBND tỉnh (thông qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội) để xem xét điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp./.

Nơi nhận:

- Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;
- CT và các PCT UBND tỉnh;
- Các sở, ban, ngành, đoàn thể cấp tỉnh (Đảng, CQ, ĐT, DNNN);
- UBND các huyện, thành phố;
- LĐVP;
- Phòng KGVX;
- Lưu: VT, vttkieu.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Lưu Trung